

**OTÁZKY ŠTÁTNYCH ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK PRE BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM
PRE ŠTUDIJNÝ PROGRAM **FBI** V AKADEMICKOM ROKU 2023/2024**

EKONOMICKÁ TEÓRIA - FBI

1. Reprodukčný proces v ekonomike. Podstata a funkcie trhového mechanizmu. Tvorba trhovej rovnováhy v neoklasických teóriách. Elasticita dopytu a ponuky. Pavučinové teorémy.
2. Teória racionálneho správania sa spotrebiteľa. Kardinalistický a ordinalistický prístup k užitočnosti.
3. Podmienky rozhodovania výrobcu a maximalizácia zisku v dokonalej a nedokonalej konkurencii.
4. Trh výrobných faktorov. Oceňovanie výrobných faktorov. Rozhodovanie výrobcu na trhu výrobných faktorov v podmienkach dokonalej a nedokonalej konkurencie.
5. Teoretické prístupy k agregátnemu dopytu a agregátnej ponuke. Základné modely agregátneho trhu a makroekonomickej rovnováhy. Modely ekonomiky (dvojsektorový, trojsektorový a štvorsektorový model ekonomiky).
6. Trh statkov a odvodenie IS krivky. Trh peňazí a odvodenie LM krivky. Makroekonomická rovnováha v ISLM modeli.
7. Teoretické a praktické problémy merania výkonnosti ekonomiky. Základný a rozšírený Solowov model ekonomického rastu.
8. Spotreba, úspory a investície. Klasická, neoklasická a keynesovská teória spotreby a úspor. Výdavkový model v uzatvorenej a otvorenej ekonomike.
9. Teória ekonomického a politického cyklu. Teoretické názory na proticyklické opatrenia s využitím stabilizačných politík (fiškálna a menová politika) v modeloch AD-AS a IS-LM.
10. Úloha peňazí v ekonomike, peňažné agregáty. Prístup neokeynesovcov a monetaristov k dopytu a ponuke peňazí. Kvantitatívna teória peňazí. Peňažný a depozitný multiplikátor.
11. Teoretická interpretácia inflácie a protiinflačná politika. Teoretické a praktické problémy nezamestnanosti, koncepcia plnej zamestnanosti. Vzťah medzi infláciou na nezamestnanosťou. Vzťah medzi outputom a zamestnanosťou.
12. Hospodárska politika a jej vznik, vývoj, koncepcie, nositelia, ciele. Úloha štátu v ekonomickom systéme. Teoretické a praktické prístupy k uplatňovaniu hospodárskej politiky. Inštitucionálne podmienky hospodárskej politiky.
13. Menová politika, jej nástroje a typy. Vplyv menovej politiky na vývoj cenovej hladiny, zamestnanosť, hrubý domáci produkt a platobnú bilanciu. Transmisné mechanizmy menovej politiky. Neštandardná menová politika a jej uplatňovanie v súčasnosti.
14. Vonkajšia hospodárska politika. Otvorenosť ekonomiky. Nástroje vonkajšej hospodárskej politiky. Teoréma lokomotívy. Princíp importovanej inflácie.
15. Sociálna politika, politika rozdeľovania (Lorenzova krivka, Giniho koeficient), aktívna a pasívna politika zamestnanosti.
16. Politika ochrany hospodárskej súťaže. Formy obmedzovania konkurencie. Ukazovatele štruktúry odvetvia. Hodnotenie výsledkov hospodárskej politiky (porovnanie rôznych ukazovateľov a indexov).
17. Medzinárodné ekonomické vzťahy. Pohyb tovarov a služieb – postavenie SR v medzinárodnom obchode (najväčší partneri v exporte a importe). Stručná charakteristika pohybu kapitálu, vedecko-technických poznatkov a pracovných síl.
18. Konkurencieschopnosť vo svetovej ekonomike. Vymedzenie a úrovne skúmania konkurencieschopnosti. Metodika hodnotenia podľa vybraných medzinárodných kritérií a postavenie SR (pozitívne a problémové oblasti SR).
19. Centrá svetovej ekonomiky a periférne oblasti. Osobitosti jednotlivých centier svetovej ekonomiky. Postavenie Číny a ostatných krajín BRICS.
20. Medzinárodná ekonomická integrácia. Charakteristika jednotlivých foriem medzinárodnej ekonomickej integrácie. Európska integrácia – hlavné míľniky, problémové oblasti a súčasná situácia.

FINANCOVANIE PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV - FBI

1. Finančný systém a jeho funkcie. Finančný trh. Členenie finančného trhu. Fungovanie finančného trhu. Účastníci finančného trhu.
2. Peňažný trh. Podstata, členenie a nástroje na peňažnom trhu. Oceňovanie nástrojov na peňažnom trhu.
3. Kapitálový trh. Podstata, členenie kapitálového trhu. Účastníci na kapitálovom trhu. Nástroje na kapitálovom trhu.
4. Akcie, druhy akcií a ich charakteristika. Dividendová politika, druhy a faktory dividendovej politiky.
5. Dlhopisy ako nástroj kapitálového trhu. Členenie dlhopisov. Emisia dlhopisov a oceňovanie dlhopisov.
6. Burzy ako ekonomická kategória. Podstata a význam búrz. Burza cenných papierov Bratislava, a.s., jej založenie a vznik. Orgány BCPB, a.s.
7. Obchodný systém burzy a stanovenie ceny cenného papiera – fixing a priebežná kotácia. Typy príkazov pri obchodovaní.
8. Kolektívne investovanie. Podielové listy a podielové fondy, podstata a význam.
9. Fundamentálna vs technická analýza (podstata, rozdiely, profesionálne využitie, bottom up vs top-down prístup)
10. Hodnotové vs rastové investovanie (podstata, rozdiely, dostupnosť)
11. Optimálne portfólio (výnos, riziko, Markowitzova teória, grafický prístup)
12. Efektívnosť finančných trhov (predpoklady a podstata teórie efektívnych trhov, formy efektívnosti, úrovne efektívnosti, aktuálny stav)
13. Riziko v investovaní (podstata, rozdelenie, hedging)
14. Investičný proces (investícia, fázy investičného procesu, screening, ranking)
15. Alternatívne investície (charakteristika, náležitosti, dostupnosť, dôvod investovania do alternatív, ESG koncept)
16. Postavenie Národnej banky Slovenska v Eurosysteme.
17. Európska centrálna banka (rozhodovacie orgány, úloha ECB) a menová politika Eurosystemu.
18. Aktívne operácie bánk (klasifikácia aktívnych operácií bánk, úverové operácie bánk, úverový proces).
19. Pasívne operácie bánk (vkladové produkty bánk v užšom a širšom význame, legislatívne účty).
20. Riziká v bankovom sektore (finančné a nefinančné riziká, charakteristika jednotlivých rizík).

SÚKROMNÉ A VEREJNÉ FINANCIIE-FBI

1. Základné atribúty a princípy podnikových financií. Definícia podniku. Členenie podnikov podľa organizačnej právnej formy
2. Finančné hospodárenie podniku. Kapitálová a majetková štruktúra podniku.
3. Výkazy účtovnej závierky. Súvaha. Výkaz ziskov a strát. Výkaz Cash Flow. Podstata a význam, základná štruktúra výkazov.
4. Náklady podniku. Podstata a význam. Klasifikácia nákladov. Druhovú členenie nákladov. Členenie nákladov v závislosti od objemu výkonov. Kalkulačné členenie nákladov.
5. Výnosy podniku. Podstata a význam. Výsledok hospodárenia a jeho formy.
6. Finančné zdroje podniku. Interné a externé zdroje financovania. Získavanie kapitálu z interných a externých zdrojov. Získavanie finančných zdrojov úverovou formou.
7. Odpisy. Účtovné a daňové odpisy. Metódy odpisovania.
8. Ohodnocovanie podniku. Účtovná hodnota. Substančná hodnota. Výnosová metóda. EVA. Dividendová metóda. Metóda diskontovaného free CF.
9. Finančná analýza podniku. Podstata, cieľ a význam finančnej analýzy podniku. Ukazovatele finančnej analýzy. Retrospektívne zameraná finančná analýza.
10. Bankrotné a bonitné modely finančnej analýzy. Altmanov model. Tafflerov model. Springateov model. Beermanov test. Index bonity. Rýchly test. Argentiho model.
11. Verejné financie. Podstata a význam. Funkcie verejných financií: alokačná, redistribučná a stabilizačná.
12. Ekonomická analýza verejných statkov. Klasifikácia statkov. Statky poskytované verejným sektorom.
13. Externalita. Klasifikácia externalít. Možnosti riešenia problému externalít. (pridaná otázka)
14. Verejné rozhodovanie o netrhových činnostiach štátu – verejná voľba. Hlasovacie mechanizmy. Faktory ovplyvňujúce individuálne rozhodnutie voliča – občana.
15. Verejné príjmy. Podstata a význam. Klasifikácia verejných príjmov. Charakteristika daní a poplatkov, dotácie a granty.
16. Efektívnosť daní a daňové bremeno. Dôchodkový a substitučný efekt daní. Nadmerné daňové bremeno. Optimálny daňový systém. Daňová sústava SR.
17. Rozpočtová sústava. Rozpočet verejnej správy SR. Rozpočet EÚ. Rozpočtový proces.
18. Štátny rozpočet. Ekonomická charakteristika ŠR. Príjmy a výdavky ŠR. Názory na deficit ŠR. Rozpočtové zásady.
19. Verejný dlh. Podstata, príčiny a štruktúra verejného dlhu. Formy štátneho dlhu a hlavné príčiny jeho rastu. Dôsledky verejného dlhu. Dlhovú brzdu.
20. Verejné výdavky. Podstata, vývoj a funkcie verejných výdavkov. Faktory ovplyvňujúce rast verejných výdavkov. Metódy hodnotenia efektívnosti verejných výdavkov. Limity verejných výdavkov.